

זעקה על הקבר

אלפי ישראלים השתתפו בהלוויות החללים ובכאבן של המישפחות השכולות של הספורטאים שנרצחו. איש לא טרח לבצע נתיחה אחרי המוות, וסיבת המוות לא פורסמה מעולם.

שוטרים גרמנים חמושים, אך ניסיון הי חילוף נעשה לבסוף כירי ממרחק רב.

המחדל החמישי:

ההסכמה הישראלית

העיתונות הגרמנית ידעה למסור כי ראש המוסד הישראלי למודיעין, האלוף יוסף זמיר, ואחד מעוזריו הגיעו למינכן, אחר-י הצהריים, וכאו מייד במגע עם מספדי המיטרה הגרמנית. שרייבר הצליח ל- שכנע את השליח הישראלי כי צלפי הי מיטרה עדיפים על צלפי הצבא. כדאי- עבד הסתבר כי כמה מהשוטרים שהשי- תתפו בפועל כירי היו בלתימנוסים, ו- גוייסו גם שוטרים מתנדבים.

הקשר בין כוחות הביטחון השונים - מיטרת מינכן ומשמר הגבול - היה בגדר שערוריה. בין שני הכוחות לא היה קשר ישיר. התוכנית כמות-שהיא הובאה לפני ביצועה לאישורו של השליח מי-ש- ראל, והוא לא רק אישר אותה, אלא אף הסכים לקחת חלק בפועל במיבצע החילוף, כאשר הועמד לרשותו רקול בעזרתו הוא פנה לאנשי אש"ף במהלך החילוף. אילו סירב להסכים לתוכנית - אין ספק שהיא

כנראה אחד החוטפים רימוניד על אחד המסוקים. יריות נשמעו מכל עבר, המסוק בער, אך איש לא ידע מה מתרחש לידו. לפתע נודע במיגדלה הפיקוח של שדה- התעופה כי החילוף הצליח. הישראלים ניצלו. לא ברור מה היה הגורם להטעייה. מכל מקום, אחרי הודעה זאת לא הוחשו אל המסוקים כוחות נוספים של שוטרים או של רופאים וחובשים.

לוח הזמנים: היריות הראשונות נורו ב-11.45 בלילה שעון ישראל. בחצות היר- דעו הגרמנים שלושה עד חמישה ערבים נהרגו, ושאהד עד שלושה ברחו. חוסר- הבהירות ביחס למספר המדוייק נבע מכך שעד לאחר המעשה לא ידעו הגרמנים כמה אנשים השתתפו בחטיפה. באותה שעה עלה מסוק אחד בלהבות. עד שגוועה האש במסוק - אחרי שעתיים, לא ניגש איש לשטח המסוקים. אחר-כך התברר ש- חלק מהישראלים מתו כנראה מחנק ו- מכוויות במסוק השרוף, ויתכן שאפשר היה להצילם.

המחדל השני: המסקנות

ממשלת גרמניה הודיעה שלא תקים שום ועדת-חקירה לבדיקת המאורעות ב- נמלה-תעופה. גם ראש ממשלת ישראל, גולדה מאיר, התנגדה להקמת ועדת-חקירה.

שינהר הגרמנים?

אך מאוחר יותר נכנעה הלימה ועדת- בדיקה בראשותו של מי שהיה מפכיל- המיטרה, פינתס קוטל. רוב מסקנות הוועדה הזאת לא פורסמו מעולם. לא היו האשמות ומסקנות כלפי הדרג הפוליטי או הדרג המודיעיני הבכיר.

לא היתה מתבצעת, שהרי היה מדובר ב- אורחים ישראליים.

המחדל השישי: הירי

הצלפים הגרמניים פתחו ביריות כאשר

החוטפים, ונסל עימו את תביעותיהם. אני- שי אש"ף תבעו את שיחרורם של 250 מחבליהם העצורים בישראל, ודרשו כי יועמד למקום האירוע, וחקר גם הוא את מה שהתרחש. מחקר זה הגיע לידי "העולם הזה".

לנסות לשער מה אירע שם, בעזרת פיר- סומי העיתונים, ובעזרת מחקרו של ישראלי השהה בגרמניה, אשר התגורר בסמוך למקום האירוע, וחקר גם הוא את מה שהתרחש. מחקר זה הגיע לידי "העולם הזה".

המחדל הראשון: החדידה

בשעה 4.35 לפנות בוקר לפי שעון מינכן, 5.35 לפי שעון ישראל, חדרו ש- מונה מלסטינים חמושים לתוך הבית מי-ס- סר 31 ברחוב קונולי, בעיר שבנתה ב- מיוחד למגורי הספורטאים. כמה עובדים גרמנים שהבחינו בהם, סברו שאלה ספור- טאים השבים מבילוי ארוך בעיר מינכן. מכלל 52 אלפי השוטרים ואנשי-הביטחון שגוייסו לקראת האולימפיאדה, לא היה איש בסביבה. למעשה, יכול היה כל אחד לחדור למחנה האולימפי ללא שום הפי- רעה. ספורטאים רודים, שחששו מפגיעה בהם שוכנו במחנה צבאי גרמני, וכאשר נוכחו לדעת כי השמירה בעת התחרויות גם היא אינה מספקת, שבו לארצם. לא היתה שום שמירה על מגורי הישראלים, למרות שעם בואם למינכן היו יהודים ו- ישראלים, שגרו במינכן, אשר הזהירו מפני מה שעלול להתרחש.

המחדל השני: הדיחוי

ככל הנראה הגיעו אנשי ספטמבר השחור לחדרם של המאמן משה ויינברג, השופט יוסף גוטפריינד המאמן טוביה סוקולסקי, בסמוך לשעה שבה שבו השלושה לחדרם, אחרי שחזו בהצגת כנר על הגג במינכן. סוקולסקי הצליח להימלט מייד. הוא פגש בשוטר במדים שהוביל אותו לחדר של המישלחת הקוריאנית, שחבריה היו ש- קועים במישחק קלפים להט. משם הם ניסו לטפס למיטרת הכפר האולימפי, אך לא היתה שום תשובה לצילצולי הי- טלפון. רק 40 או 50 דקות אחרי שפרצו אנשי אש"ף לחדר, נודע הדבר למיטרה. דיווח מוקדם יותר, יכול היה למנוע את חטיפתם של רבים מהספורטאים, שכן ה- שבוים הראשונים היו רק ויינברג וגוטי- סריונד.

המחדל השלישי:

המשא-ומתן

השוטר שמצא את סוקולסקי חוזר אל

בשעה 8.10 בבוקר לפי שעון ישראל נוצר הקשר הטלפוני הראשון בין יריב אורן, מנהל רשות הספורט ששהה במי-נ- כן, ובין סגן ראש-הממשלה יגאל אלון. אלון הורה לאנשי המישלחת הישראלית "לסחוב את המשא-ומתן" ולברר כיצד אפשר לפעול. "כדי לחלץ את בני הערובה". הוא החיש למינכן את השגריר הישראלי בבון, אלישיב בן-חורין. בישיבת ממשלת ישראל שנערכה שעתיים אחר-כך, הוחלט כי ישראל "לא תתערב", אך דיין התנגד לבקשתו של אלון לגסוע למינכן. מאוחר יותר ניסה דיין לגסוע בעצמו, אך נמנע מכך כאשר הבחינו בו העיתונאים בנמל- התעופה בלוד.

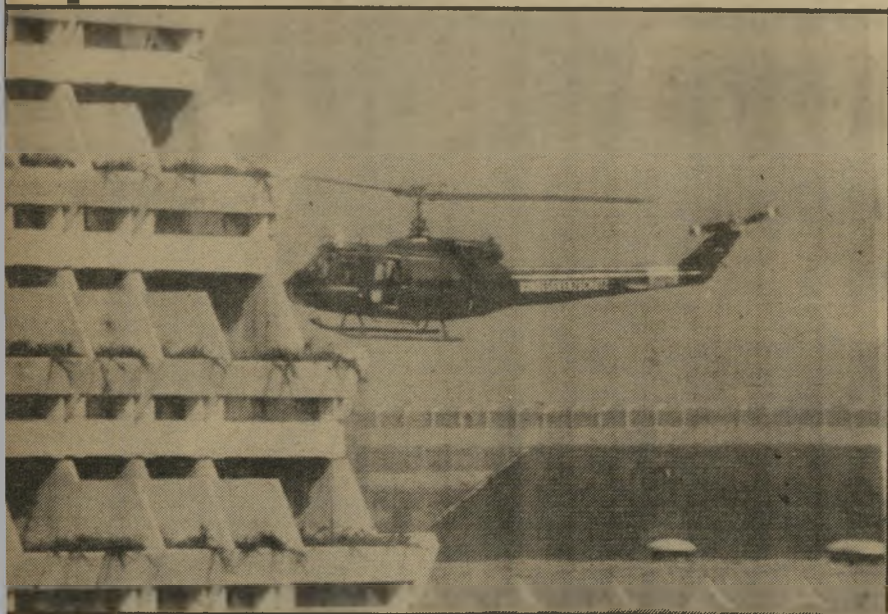
האינטרס של הפוליטיקאים הגרמנים, ובראשם מי שהיה או שרה-פנינס, הנס- דיטריך גנשר, היה לסלק את "הבעיה" מגרמניה. הם ביקשו לעשות הכל כדי שהחוטפים החטופים יסולקו מהר ככל האפשר ממינכן ומגרמניה, ושהמישחקים האולימפיים ימשכו.

מפקד מיטרת מינכן, לעומת זאת, רצה לגסות את כוחו במיבצע-חילוף. על מפקד זה, המיור מנפרד שרייבר, נמתחה ביקורת רבה שנה קודם לכן, ואף היו תביעות להעמידו לדין. הסיבה, באוגוסט 1971 תפס שודד בנק בת-ערובה, וצלפי מיטרת מי- נכן, בניסיון חילוף כושל, ניקבו את גופם של השודד ובת הערובה ב-50 כדורי רובה.

המחדל הרביעי:

חינון החילוף

כל השינויים האפשרויות נעשו בתיכנון החילוף, משום שהגרמנים לא החליטו, למעשה, על צדהיהם. הם הכינו מסוס באוינג 727 לפי דרישת החוטפים, ודאגו להעבירם באופן בטוח לגמרי, ובלי כל ני- סיון לפגוע בהם, למגלה-תעופה הצבאי בפירסטנפלדברוק, תוך שימוש באוטובוס ואחר-כך במסוקים. ניסיון החילוף תוכנן לשעות הלילה, שהן הקשות ביותר ל- פעולת צלפים, כאשר בירי ממרחק רב- אי-אפשר להתחק בדיוק בין חוטפים ו- חטופים. במסוס הבאוינג הסתתרו אמנם

מישאר הגבול

מסוק של אחד מכוחות הביטחון הגרמניים שהשתתפו בניסיון החילוף, נראה כאן מאחרי מעונות הספורטאים בכפר האולימפי. בין הכוחות השונים שעמדו במגע עם החוטפים לא היה תיאום.

סיבות המוות האמיתיות של תישעת הי- ישראלים שנהרגו בשדה-התעופה פירס- טנפלדברוק לא פורסמו רישמית מעולם. רק בריאותיו של אחד מהם, טוען העיתון הגרמני בילד, נמצאה כדור רובה.

ברור מדוע ביקשו שילטונות גרמניה לסייח את הקרשה ולהשכיחה. ברור גם מדוע רצו בכך השילטונות הישראליים. לממשלה לא היתה שום מדיניות ברורה, היא לא קיבלה שום החלטה חד-משמעית. שלוש שנים קודם-לכן, הסיכמה אותה ממ- שלה לשחרר עשרות אנשי אש"ף שהיו עצורים בישראל, תמורת חטופי מסוס אל-נל באלג'יריה. כמה שנים אחר-כך הסיכמה ממשלת בנין לשחרר עשרות אנשי אש"ף תמורת השבוי אברהם עמרם. בין הפרשות האלה היו הטבה במעלות, מלון טובי, כביש החוף, אנטבה ופרשות אחרות. גורלם של הספורטאים הישראליים במינכן היה עשוי להיות אחר, אילו ידעה ממשלת ישראל מה היה רוצה.